

BETÆNKNING

Afgivet af Erhvervs- og Råstofudvalget

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2020 om ændring af Inatsisartutlov om konkurrence

Fremsat af Naalakkersuisoq for Erhverv og Mineralske Råstoffer

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Henrik Fleischer, Siumut, formand
Medlem af Inatsisartut Sofia Geisler, Inuit Ataqatigiit, næstformand
Medlem af Inatsisartut Hermann Berthelsen, Siumut
Medlem af Inatsisartut Rachel H. Ingemann, Demokraatit
Medlem af Inatsisartut Bo Martinsen, Demokraatit
Medlem af Inatsisartut Aqqalu Jerimiassen, Atassut
Medlem af Inatsisartut Tillie Martinussen, Suleqatigiissitsisut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 6. oktober 2020, under EM2020 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Ændret omsætningsbegreb for behandling af fusioner – De gældende regler opererer med et nationalt omsætningsbegreb, hvor fusionerende virksomheder tilsammen skal have en årlig omsætning i Grønland på mindst 100 mio. for at blive omfattet af lovens bestemmelser om fusionskontrol. Ved alene at anvende et nationalt omsætningsbegreb er der risiko for, at fusioner der omfatter udenlandske virksomheder (med omsætning uden for Grønland) ikke bliver omfattet af fusionskontrol. Forslaget ændrer derfor omsætningsbegrebet fra et nationalt til et globalt omsætningsbegreb.

Whistleblower-ordning – Den allerede eksisterende whistleblower-ordning lovfæstes med henblik på at give whistleblowerne øget tryghed for at deres oplysninger ikke videregives.

Administrative bødeforlæg – Konkurrencenævnet får kompetence til at udstede administrative bødeforlæg, således at sager kan afsluttes uden retslig forfølgning, hvis den pågældende virksomhed erklærer sig skyldig og vedtager (erklærer sig enig i) at sagen kan afsluttes ved udenretlig afgørelse.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var generel opbakning til forslaget ved førstebehandlingen. Det blev bemærket, at det kan overvejes at oprette én (samlet) whistleblower-ordning, da det kan være vanskeligt for borgerne at overskue, hvor man skal henvende sig i forskellige sammenhænge.

Høring

Forslaget har været sendt i høring i perioden 26. november 2019 til 27. december 2019. Forslaget var i samme periode tilgængeligt på Selvstyrets høringsportal. Udvalget har ikke yderligere bemærkninger til høringen.

Udvalgets behandling af forslaget

Tærskelværdier for fusionskontrol

Udvalget noterer sig, at Grønlandsbanken og Grønlands Erhverv har bemærket, at det oprindelige forslags sænkning af tærskelværdierne for, hvornår fusionskontrol finder anvendelse, til 25 mio. kr. og 10 mio. kr. (fra hhv. 100 mio. kr. og 50 mio. kr.) kan medføre meromkostninger for virksomheder i forbindelse med fusioner, og at dette bl.a. kan gøre det vanskeligere at gennemføre generationsskifter. Naalakkersuisut har på baggrund heraf videreført det nuværende niveau for tærskelværdierne (100 mio. kr. og 50 mio. kr.) samt indført et globalt omsætningskriterium, hvilket også blev foreslået af høringsparterne.

Udvalget noterer sig, at tærskelværdierne må fastsættes ved en afvejning af, hvorvidt værdierne vil påvirke erhvervslivet negativt – ved fastsættelse af for lave værdier, holdt op imod myndighedernes manglende kontrol og potentielle negative markedsmæssige effekter, hvis værdierne fastsættes for højt. Det er udvalgets forventning, at Naalakkersuisut løbende vurderer, om der skal ske en justering af de fastsatte tærskelværdier.

Whistleblower-ordninger

Udvalget noterer sig, at det kan være vanskeligt at fastsætte rammerne for en whistleblower-ordning der kan rumme samtlige potentielle emneområder. Der kan således være forskellige behov for borgernes muligheder for at få kontakt til myndighederne i f.eks. sociale sager og i sager om eventuelle sager vedrørende overtrædelse af relativt tekniske konkurrence- eller udbudsregler.

Udvalget skal dog opfordre Naalakkersuisut til at overveje, hvordan borgernes adgang til de forskellige eksisterende – og eventuelle fremtidige – whistleblower-ordninger gøres så let og

overskuelig som muligt. Det kan f.eks. overvejes, om der via sullissivik.gl kan skabes et bedre samlet overblik over de forskellige ordninger.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Naalakkersuisut oplyser, at virksomheder, der indgår fusionsaftaler, betaler et gebyr for behandlingen af sagen ved Konkurrencemyndighederne. Gebyret er fastsat i selvstyrets bekendtgørelse nr. 3 af 10. marts 2016 om anmeldelse af fusioner efter Inatsisartutlov om konkurrence. Der opereres med et gebyr på 50.000 kr. for en forenklet anmeldelse af en fusion.

For en fuld anmeldelse af en fusion betales der derudover et gebyr på 0,015 % af de deltagende virksomheders omsætning, dog højst 1,5 mio. kr. Ved at ændre kriteriet for omsætningen i fusioner påføres erhvervslivet i begrænset omfang yderligere administrative og økonomiske omkostninger ved behandling af fusioner ved konkurrencemyndighederne. Tærskelværdierne fastholdes på 100 mio. kr. og 50 mio. kr. Det er derfor kun større virksomheder, der i øjeblikket ikke har omsætning i Grønland, men eksporterer sine produkter i udlandet, som pålægges fusionskontrol.

Udvalget bemærker, at lovhjemlen til fastsættelse af gebyrer i selvstyrets bekendtgørelse, findes i § 18 i konkurrenceloven. Ved vedtagelsen af Konkurrenceloven blev størrelsen af gebyrerne ikke behandlet nærmere. I de almindelige bemærkninger til loven anføres det dog (i afsnit 4), at:

”En udnyttelse af denne adgang vil have økonomiske konsekvenser for de anmeldende virksomheder, men vil alene modsvare de udgifter, Forbruger- og Konkurrencestyrelsen måtte have ved kontrollen” [udvalgets fremhævning]

At gebyrerne alene skal modsvare de udgifter myndighederne har ved behandlingen af fusioner, svarer godt til den gængse opfattelse af et gebyr. Derfor kan en øvre grænse på 1,5 mio. kr. umiddelbart forekomme ganske høj. Udvalget kan dog ikke udelukke, at kontrollen af en fusion mellem to store virksomheder, med en samlet omsætning i milliardklassen, kan være ganske kompleks, og måske kræve indhentning af ekstern ekspertbistand, hvilket muligvis kan begrunde en sagsbehandlingsomkostning i millionklassen. Udvalget skal anmode Naalakkersuisut om at oplyse, om man allerede nu har erfaringer med gennemførte fusionskontroller, som kan kvalificere den i selvstyrets bekendtgørelse fastsatte beregningsmetode og beløbsgrænse?

Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller forslaget til **vedtagelse**

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Henrik Fleischer
Formand

Sofia Geisler
Næstformand

Hermann Berthelsen

Rachel H. Ingemann

Bo Martinsen

Aqqalu Jerimiassen

Tillie Martinussen